No. 2047 Zaterdag 31 Maart 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Paschen.

Toen de leerlingen op het stor-ende meer met doodsgevaar wer-en bedreigd, ontviel hun de moed. och was Jesus in hun midden, en gen zij Hem, al namen zij ook de ekenen niet waar van de Almacht, e hen beschermde.

Toen diezelfde leerlingen op het rste Paaschfeest waren weggescho-n voor dien anderen storm, door esus' vijanden ontketend, was de Meester niet meer bij hen. Zij zagen Hem niet, want Zijn lijk was wegge-loten in het Graf. Maar zij hoopten och op Hem en geheel Jerusalem reesde Hem en sprak over Zijn ge-eimzinnige macht.

In den storm van onze dagen hoopt e Kerk nog op Cristus, gelijk Zij mmer deed; maar daarbuiten, zoo egt men gaarne, wordt Christus niet eer gevreesd, men spreekt bijna iet meer over Hem, zijn invloed in etenschap en maatschappelijk leven eeft uit, de kinderen hooren Zijn aam niet meer. Hij is niet alleen ood, maar prijsgegeven aan de ver-etelheid. En de Kerk zelf? Zij leidt et leven van een zieke, die weg-eert lichamelijk en geestelijk.

Zoo zegt men gaarne.

En toch klinkt ons op ieder Pa-chen de alleluja-boodschap tegen: *Resurrexi et adhoc tecum sum:* Ver-ezen ben ik en nog in uw midden.

Nog hooren wij in den mond des Pausen de stem van Petrus, wien de eer verschenen is, en die, verlicht oor de wijsheid van zijnen Meester, e dwaling brandmerkt, het geloof n de vrijheid der kinderen Gods erdedigt. En zijn er geen vrome rouwen meer, die den Engel heb-en gehoord en blijde tot de mensch-eid gaan, om hun geloof in Chris-us te prediken; niet door woorden, naar door armoede en zelfverlooche-ning en door een naastenliefde, die geen ziekte vreest, geen ontbering, geen ballingschap en geen dood? Nog verspreiden zich over de aarde e Apostelen, talrijker dan ooit, tot wie gesproken is: Ontvangt den Heili-gen Geest," en die aan de genaden des H. Geestes deelachtig maken alle anden en volkeren, en de scharen doen groeien van Jesus' getrouwen, welke bij millioenen neerknielen op et Paaschfeest en met Thomas uit-oepen: „Mijn Heer en mijn God."

Op den morgen der Verrijzenis [illegible] verschrikte soldaten tot de [illegible] der priesters, om mede te deelen wat gebeurd was. In allerijl wordt nu een bijeenkomst samen ge-roepen en men besluit de wachten om te koopen tot de leugen, dat Chris-tus niet verrezen, maar dat zijn lijk door de leerlingen gestolen is, terwijl de wachten sliepen.

De jonge kracht der Kerk en haar expansievermogen openbaren zich sterker dan ooit, ondanks den vijan-digen wereldgeest; misschien juist door dezen. Want dat Christus naam ver-geten is, wordt gelogenstraft door de houding der vijanden zelf. Wat is die wereldgeest anders dan dat verbond der moderne tijden, dat leugens rond-stroomt door den mond van hen, die behoorden te strijden voor wetenschap en recht, maar nu Christus en Zijne Kerk belasteren, als gold het een le-vende neer te drukken in het graf? En diezelfde geest beweegt de politie-ke machten om die leugens te heiligen en met ruw geweld te voltooien, wat de laster begonnen is. Het moderne heiden-dom is niet op de eerste plaats on-verschillig, het is op de eerste plaats anti-christelijk en de oude strijd is in hevigheid niet verminderd.

De Verrezen Christus is nog met ons. Dat is de kracht van ons geloof en de vrees onzer vijanden,

Z. D. H. Mgr. M. G. Vuylsteke
12½ jaar
Apostolisch Vicaris van Curaçao
29 September 1910 — 29 Maart 1923.

Eergisteren op Witten Donderdag was het juist 12½ jaar geleden, dat onzen geëerbiedigde Bisschop Mgr. M. G. VUYLSTEKE te San Juan, Puerto Rico uit de handen van den Apostolischen Delegaat Mgr. AVERSA de H. Bisschopswijding ontving.

De roerende plechtigheden van de *Goede Week* laten niet toe, dit feest op den eigen dag te herdenken.

Het blijde Paaschfeest biedt daarvoor een betere gelegenheid. Daarom zal de doorluchtige Jubilaris morgen in de aloude St. Annakerk *ten half 9 uur* een plechtige Pontificale Hoogdienst opdragen. [illegible] zal deze feestdag gevierd worden, om dank te brengen aan den Allerhoogste voor alle zegeningen en weldaden zoo ruimschoots in dit afgeloopen tijdvak over ons Vicariaat uitgestort.

Nog te versch ligt in het geheugen het openlijk grootsch huldebetoon, dat onze Apostolisch Vicaris van de zijde der katholieke bevolking ontving bij gelegenheid van zijn zilveren Priesterfeest op 15 Augustus 1920.

Twaalf en half jaar is een betrekkelijk kort tijdsverloop. Doch in deze periode is hier in ons Vicariaat onnoemelijk veel tot stand gebracht. Zóóveel, dat het uiterlijk aanzien van het Vicariaat geheel is veranderd.

Daar is bijna geen parochie in onze Missie aan te wijzen, waar geen nieuwe kerk of school, of beiden, verrezen zijn.

Alle parochies hebben de vrijgevigheid van onzen Bisschop in een of anderen vorm zichtbaar genoten.

Wat onder de vroegere bisschoppen der Missie jaren van hoofdbrekens en finantieele zorgen kostte om één enkele kerk of school nieuw op te bouwen, is in dit kort tijdsgewricht op tal van plaatsen schijnbaar zonder veel moeielijkheden tot stand gebracht.

Het grenst aan het wonderbare. Er is in dit jaren van wege het Apostolisch Vicariaat meer gebouwd, er zijn grooter, aanzienlijker, meer imponeerende bouwwerken voltooid dan door het Departement van Openbare Werken onzer Kolonie.

De geschiedenis zal Mgr. VUYLSTEKE huldigen als den Bouwmeester van onze Missie, als den Bisschop, die ook den bedelstaf ter hand nam, om in Holland en de Vereenigde Staten rond te trekken, die het geheim ontdekte om nieuwe bronnen aan te boren, waaruit de rijke middelen ontsprongen om al de bouwwerken te bekostigen.

Dit feest is een mijlpaal op den weg van het Bestuur van het Vicariaat van Curaçao.

Er zijn redenen te over om op dezen dag aan God onzen innigen dank te betuigen.

Wat anderen getuigen.

IV.

Mej. EGB. V. D. MANDELE schrijft in de *„Tijd"*:

„Het valt mij op, hoe dikwijls in den laatsten tijd — vooral de laatste maanden — uw blad zich genoodzaakt zag, op kalme en waardige wijze uitlatingen van andersdenkenden tegen ons geloof in het ware verband te plaatsen en daardoor aldus te belichten, dat de jammerlijke armzaligheid van den toch aan den anderen kant zeker wel grootsch bedoelden opzet, op groteske wijze aan de kaak kwam.

Me dunkt, vele lezers van de *„Tijd"* moeten zich toch wel afvragen, wat protestanten — er heeft zich nu waarlijk ook al een jood bijgevoegd — er toch aan hebben, altijd te hakken op ons geloof, altijd te komen aandragen met twijfelachtige documenten om hunne beweringen te staven, of hun eenzijdig bekijken der dingen te formuleeren tot een onbetrouwbaar oordeel of veroordeel.

Daar moet toch een reden voor bestaan, dat vooral tegenwoordig de onverdraagzaamheid bij de andersdenkende broeders eer toe- dan afneemt; dat predikanten, dienaren van het H. Evangelie, dat als tweede gebod geeft: „Hebt uw naasten lief gelijk u zelven," hun naasten eerder schijnen te haten, niet aflaten hen te bestrijden, en daarin alzoo een heel eigenaardig voorbeeld zijn voor hunne gemeente.

Wat hier van de reden is? Gij Katholieken, kunt dat niet weten, omdat gij niet als ik, die eenmaal een Protestante was, de protestantsche psyche kent.

Maar ik — *geboren protestante* — in de leer geweest eerst bij een orthodoxen, daarna bij een modernen predikant, ik ken die psyche wél. En nu ik weer omhelsd heb het geloof der *eerste Christenen* (ik spatieer), nu zal ik U zeggen, wat zoovele protestanten in het harnas drijft tegen Rome: De angst, de groote angst. Want iedere protestant weet het even goed als iedere Roomsche, al wil hij het niet bekennen; het protestantisme is een verscheurd geloof en de scheuren worden met den dag grooter, en ach, de lap, die indertijd gebracht is om het zgn. oude kleed te herstellen, bleek van veel minder kwaliteit te zijn, en de tijd is niet ver meer, dat de gescheurde lap slechts zal zijn een toddel, waaraan vorm nog kleur te bekennen is.

Met grooten angst zien de protestanten het toenemen van het Katholicisme in Nederland, en dat vooral in kringen van onaantastbare mentaliteit.

„Ach ja," redeneerde men vroeger vergoelijkend: „Het Roomsche geloof is goed voor het volk, dat niet begrijpt en alleen let op het uiterlijke. Maar voor ontwikkelde menschen.." En zie, eilleve, hoe in den laatsten tijd zich juist vele hoogst ontwikkelde menschen tot ons heerlijk geloof bekeerden, want die hebben het begrepen, dat geloof en wetenschap elkaar volstrekt niet uitsluiten.

Met angst in het hart moeten de protestanten het aanzien, hoe de lijdende en strijdende kerk zoetjes aan voortschrijdt naar de zege, hoe Eenheid en de Saamhoorigheid het begint te winnen op de als los zand aan elkaar hangende protestantsche geloovigen, die elk de leer von „ieder voor zich en God voor ons allen," wel niet belijden, maar te meer beleven."

Angst gaf een deel der liturgie terug aan den protestantschen eeredienst.

Angst heeft voorgesteld om ook de protestantsche kerken overdag open te laten, voor wie er in stille eenzaamheid wil bidden.

Angst bepleit de invoering van de biecht als een groot punt van zielszorg.

Angst is er onder de kudde, die hoe langer hoe meer verstrooid raakt en ten langen leste den weg naar den schaapsstal geheel en al zal kwijt raken.

Als een kat in angst zit, doet ze rare sprongen, want behalve dat ze klauwt en krabt, gaat ze nog bijten en ze weet niet meer wáár ze raakt en ze voelt niet eens, dat ze slechts in de lucht klauwt, en dat haar véel grootere tegenstander rustig naar staat te kijken en ziet.... hoe zij zich belachelijk maakt. Tot poes ontdekt, hoe ongevaarlijk haar vijand is, of liever, dat wien zij haar vijand dacht, eigenlijk een vriend was. Maar de angst, zie je, de angst, dat hij haar overrompelen wou.

Ach wat zijn ze klein en laf, die menschen met hun valsche beschuldigingen [illegible], en — hoe onchristelijk! Waarom maken zij zich toch, als de angstige poes, dik tegen Rome? Is dit de eenige manier van de zielenherders om hunne schapen bij elkaar te houden? Want het is een bekend en niet te ontkennen feit, dat — in het algemeen en de uitzonderingen niet te na gesproken —, dat de protestante geestelijken zich veel minder om het zielenheil hunner geloofsgenooten bekommeren dan de katholieken. Het: *„Ein Jeder soll selig werden nach seiner Façon,* is een meer en meer gebruikelijke en toegepaste theorie.

Zij voelen de onmacht, om te behouden wat zij hebben, zij voelen hoe de dwaling en de verstrooidheid onder hen heerschen.

Zij weten, dat zij elkander minstens even onverdraagzaam bestrijden, als zij het ons doen. En dan komt daarbij de angst tegenover de groote heilige Katholieke Roomsche Kerk, die één is in wezen, één in leer, één in eeredienst, één in zielszorg, saamhoorig, één groote Broederschap, één in hare aanbidding, één in hare vereering, het oude geloof der eerste Christenen, o. a. bewezen uit de catacomben van Rome, het geloof dat twintig eeuwen lang onwankelbaar vast staat in zijn kerk, omdat die immers op de Steenrots gebouwd is.

Angst en niets anders dan angst, omdat andersdenkende broeders voelen, hoe het onder hunne voeten begint te wankelen en te kraken, doet hen kreten slaken, die het grootmenschelijke verloren hebben, die de schorre schreeuwen zijn van kleine zielen, en die in hun angst de eigen vuisten te pletter beukten tegen de rots, welke door niets zal kunnen overweldigd worden en welke onwrikbaar zal blijven staan tot het einde der Eeuwen."

***

Indien men weten wil, hoever het gekomen is met de ontaarding van het kerkelijk Protestantisme in Nederland, dan leze men de even verschrikkelijke als tragische ontboezeming van den bekenden Predikant dr. J. H. GUNNING J.Hz. in het jongste nummer van *„Pniël*:

„Heel onze „Vaderlandsche" Kerk schijnt mij één groote leugen toe. Wij hebben de gedaante van eene Kerk, maar het wezen missen wij. Wij zijn een mengsel van de meest uit-

Zij, die zich met 1 April a. s. abonneeren op de AMIGOE DI CURAÇAO, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers GRATIS.

eenloopende menschen, instellingen, denkbeelden, ceremoniën, een bureaucratisch geregeerde bonte schare, waar vuur en water, ja en neen in vrede, ja, maar in vrede van het Kerkhof, bijeen zijn. In de eene gemeente predikt men dat Christus waarachtig God is en door zijn heilig offer de zonde der menschheid gedragen heeft, in de andere dat deze Christus een gemoedelijke dweper, of een fantasie van overspannen falsarissen is, en dat er nooit anders dan een zekere (voorts onbekende) Jezus geleefd heeft, die braaf en edel mensch, die een jammerlijken dood is gestorven; en weer anderen zeggen, dat hun wetenschap klaarlijk bewijst, dat zulk een persoon nimmer geleefd heeft.

Al die menschen onderhouden een geweldig groot lichaam, dat zij *Kerk* noemen, hetwelk *Huis des Heeren* beteekent, maar dat met den Heer, dien zij zeggen te eeren, al bitter weinig te maken heeft. Het is een kostbaar, ingewikkeld, wereldsch Instituut, dat met de grootste moeite, niet zonder de hulp van den Staat en niet zonder offervaardigheid van betrekkelijk weinigen (als men let op de honderdduizenden, die er officieel toe behooren) wordt in stand gehouden door eene Bestuursorganisatie, die sedert meer dan 100 jaren aan 't werk is om dat logge, groote, geestelooze lichaam een soort van orde en tamheid in te blazen, en te reglementeeren, die waarlijk in lijnrechten strijd verkeert met het Evangelie, zij toch meent te dienen."

„Jaarlijks treden enkele of meerdere jonge menschen tot onze kerk toe na eene „aanneming", die toch grootendeels een onwaarheid is, komen (nog niet eens allen) één enkelen keer aan het Avondmaal en staan verder — als ze ten minste mannen zijn — op het lidmatenboek, om een voortdurende bron van partijschap en onheilig gekonkel te vormen, wanneer ze als stemgerechtigden worden opgeroepen. Of ze ook nooit in de kerk komen, of ze God noch zijn gebod ... of de wonderlijkste en onschriftuurlijkste denkbeelden koesteren, ze zijn „lidmaten" en hebben als zoodanig hunne „rechten". De historie der kiescolleges is over het algemeen een schandaalkroniek, die de slechtste van de wereld evenaart. En dat heet dan alles arbeid in de Kerk van Christus!"

„Waarom gaat gij dan niet henen, hoor ik mij al toeroepen, indien gij dan uw kerk zoo slecht vindt?"

„Ik antwoord u: Waar moet ik henen?

„Zoolang God er mij niet uitroept, of de kerkelijke Besturen er mij niet uitzetten, blijf ik er in, óók al omdat ik niet weet, wáár ik elders een toevlucht zou kunnen vinden, en een zóó rekbare band als die der Ned. Hervormde Kerk, belemmert ook de vrijheid maar zeer, zeer weinig. Men kan in haar alles zijn, van Godloochenaar tot Kerkist in het kwadraat toe, men kan in haar óók nog den Christus belijden en de broederschap liefhebben."

Het is eenvoudig droevig: zóó'n klacht! Ja, men *kan* Christus belijden in de Ned. Hervormde Kerk — men *kan*... Hij kan er verloochend worden ook en verguisd. Dat alles kán. De quaestie is echter, wat *moet* in de door Christus gestichte Kerk.

Zou deze predikant, die dertig jaar den dienst vóórging in zijn gemeente, dát niet kunnen zeggen?

Begrooting van Curaçao

VAN 1923

in de Tweede Kamer.

(Op 7 Februari 1923.)

(Vervolg.)

De heer **de Graaff**, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Wanneer ik de verschillende sprekers op den voet volg, heb ik in de eerste plaats te beantwoorden de vragen, door den heer Feber tot mij gericht.

Met de beschouwingen van dien geachten afgevaardigde in zake de vorming van gemeenten, waarbij hij deed uitkomen, dat dit onderwerp in gelijken trant ontwikkeling zal moeten vinden als in Suriname, kan ik mij geheel vereenigen. Het kan zijn, dat de geografische gesteldheid eenig onderscheid vordert wat betreft de keuze der ressorten, maar in het wezen van de zaak staan wij in beide gevallen voor hetzelfde vraagstuk.

Een van de volgende beschouwingen van dien geachten spreker betrof de opmerking, van enkele zijden geuit, dat de regeling der bezoldiging van de voorgangers der verschillende kerkelijke gemeenten in Curaçao zich zal moeten richten naar het aantal kerkgebouwen, in dier voege, dat voor elk ... een gelijke bezoldiging ontvangt. In de Memorie van Antwoord heb ik reeds verklaard, dat ik die zienswijze evenmin zou kunnen aanvaarden, waar uiteraard nog tal van andere factoren in deze in aanmerking komen.

Een behartigenswaardige wenk van dien geachten afgevaardigde betrof het onderhoud van wegen en openbare gebouwen. Inderdaad zal bezuiniging niet mogen leiden tot verval, tot degeneratie van die openbare werken. Ik ben ten volle bereid de aandacht van den Gouverneur daarop bepaaldelijk te vestigen.

De klacht in zake onvoldoende schoolruimte voor de bijzondere instellingen van onderwijs op Curaçao heeft mij reeds meer dan eens bereikt. Het spreekt vanzelf, dat ik in deze geen toezeggingen kan doen dan alleen deze, dat ik mij gaarne in verbinding zal stellen met den Gouverneur, om alsnog te overwegen, in hoeverre het wellicht mogelijk zal zijn, indien niet geheel, dan toch in zekere mate, aan gegronde bezwaren te gemoet te komen, zoo niet bij suppletoire begrooting dan bij de eerstvolgende algemeene begrooting.

De heer IJzerman leverde een reeks van beschouwingen, die zich over het geheele arbeidsveld van het bestuur der kolonie bewogen. Voor een deel waren die opmerkingen te vaag, dat ik daarop in den breede zou kunnen ingaan. In het algemeen geef ik al dadelijk den heer IJzerman toe, dat men ook met bezuiniging voorzichtig moet zijn; zelfs dat men door overmatige bezuiniging eventueel kwaad kan doen, zoo niet nog meer, dan door verspilling. Ik heb echter in deze alleszins reden tot vertrouwen in het beleid zoowel van den Gouverneur als van den Kolonialen Raad van Curaçao, die, naar mijn ondervinding in de afgeloopen jaren, hun taak zeker niet lichtvaardig opvatten.

De heer IJzerman wijdde een enkel woord aan de landbouwtoestanden, welk onderwerp ook door den heer Boon is aangeroerd. In den tijd van den vorigen Gouverneur, den heer Helfrich, is een krediet aangevraagd ter bevordering van de ontwikkeling van den kleinen landbouw in de kolonie. Het effect is voor het eiland Curaçao en in het algemeen voor de Benedenwindsche eilanden in hooge mate teleurstellend geweest, wat zich in zoover aanstonds laat verklaren, dat de gesteldheid van het land voor het landbouwbedrijf wel zeer weinig gunstig is. Men behoeft de oorzaak werkelijk niet te zoeken in onwil of gemis van medewerking van de zijde der overheid. Wel in de eerste plaats is die te vinden in geringe geneigdheid van de bevolking om in den landbouw een bestaan te zoeken, terwijl de eigenlijke toekomst van de kolonie, zooals de heer IJzerman deed uitkomen, veeleer ligt in de scheepvaart en hetgeen daarmede verband houdt. Ik ben het met dien geachten spreker niettemin eens, dat het streven niet geheel mag worden opgegeven en dat vooral voor de Bovenwindsche eilanden, met name voor het eiland Sint Eustatius, de ontwikkeling van het klein-landbouwbedrijf van groot belang zou zijn en een gezeten landbouwstand in het leven zou kunnen roepen.

Dat verder de haven van Willemstad nog in verschillende opzichten verbetering behoeft, is mij niet onbekend. Naar aanleiding van de desbetreffende opmerkingen van den heer IJzerman zal ik niet nalaten de aandacht van den Gouverneur nog eens op dit onderwerp te vestigen.

Die geachte afgevaardigde sprak terloops van een procédé van den heer Goudswaard ter bereiding van aloïne. Deze zaak is ook mij niet onbekend, juist eenige dagen geleden vernam ik nadere bijzonderheden. Omtrent de beteekenis van het procédé uit een bedrijfsoogpunt zou ik niets kunnen mededeelen. De zaak zelf maakt trouwens nog een onderwerp uit van deskundig onderzoek.

De opmerkingen van den heer IJzerman en daarmede tevens die van den heer Boon omtrent de stroohoedenindustrie op Curaçao zou ik in dien zin wenschen aan te vullen, dat de leiding van die industrie inmiddels is overgegaan op den inspecteur van het onderwijs en zeer zeker niet door het koloniaal bestuur uit het oog wordt vërloren. Het geldt hier inderdaad een bedrijf, dat alleszins de aandacht verdient; een bedrijf, dat moeilijke tijden heeft doorgemaakt en nog telkens moeilijkheden ondervindt, maar waarin niettemin voor het eiland ongetwijfeld beteekenis ligt en dat inzonderheid voor de vrouwelijke bevolking een welkome bron van bestaan kan zijn.

Zooals door den heer IJzerman is medegedeeld, heeft de rechtstreeksche deelneming van het Gouvernement met de sisalcultuur een einde genomen. Beide ondernemingen, zoowel die op het eiland Curaçao zelfs als die op St Eustatius, waren voor het land bij voortduring een bron van verlies, en een beter perspectief voor de toekomst bood evenmin zich aan, zoodat het een daad van verstandig beleid was te achten, de zaak tot een einde te brengen en het Gouvernement zoowel uit de eene als uit de andere onderneming zich te doen terugtrekken. Dat de zaak voor de schatkist een niet onbelangrijk verlies heeft veroorzaakt, valt zeer te betreuren. Aan dat feit was niets te veranderen; het eenige, wat te doen viel, was zich van de bedrijven los te maken om verdere schade te voorkomen.

Op de loodsgelden kom ik zoo aanstonds terug, wanneer ik de afgevaardigde mejuffrouw van Dorp op dit punt meer in den breede beantwoord.

Ik geloof niet, Mijnheer de Voorzitter, dat het hier de plaats is, om op de beide door den heer IJzerman besproken amendementen in te gaan; bij deze algemeene beschouwingen meen ik te kunnen volstaan met de verklaring, dat ik noch met het eerste noch met het tweede voorstel zou kunnen instemmen. De redenen daarvoor zal ik ontvouwen, wanneer straks de amendementen zelf aan de orde komen.

De geachte afgevaardigde mejuffrouw van Dorp heeft verschillende belangrijke beschouwingen gewijd aan het vraagstuk van de algemeene belastingpolitiek in de kolonie. Ik ben het met die geachte spreekster geheel eens, dat het doel van de algemeene gestie in de kolonie moet zijn en zich langzamerhand financieel vrijmaken van het moederland, in die mate, dat de kolonie in den ruimsten zin in het algemeen Staatsverband autonomie kan genieten, zonder daarbij aan het voortdurend toezicht van het opperbestuur onderworpen te zijn. In die richting ook gaat ongetwijfeld de gestie van het koloniaal bestuur in zake de belastingwetgeving. In verschillende opzichten is in den laatsten tijd belangrijke uitbreiding gegeven aan de fiscale heffingen in de kolonie. De meeste daarvan zijn voor deze besprekingen van minder belang en kunnen hier dus buiten nadere beschouwing blijven. In zonderheid trokken de aandacht van mejuffrouw van Dorp de verhooging van het phosphaatuitvoerrecht en de verhooging van de loodsgelden. Wat de eerste verhooging betreft, ben ik van oordeel — en de geachte afgevaardigde koesterde, alsik mij niet bedrieg, tot zekere hoogte dezelfde zienswijze —, dat voor ongerustheid omtrent het voortbestaan van de betrokken onderneming geen bepaalde reden bestaat. Intusschen geef ik toe, dat men niettemin zich er voor moet wachten met de heffing te vèr te gaan, en het daarheen te drijven, dat de phosphaten in den grond blijven. Ik acht het intusschen niet waarschijnlijk, dat op het oogenblik dat gevaar aanwezig zou zijn.

Een punt, dat meer van nabij beschouwing vraagt, is de quaestie van de loodsgelden. De herziening van die heffing heeft inderdaad een onderwerp van vrij langdurige gedachtenwisseling tusschen het koloniaal bestuur en mij uitgemaakt. Mijn bezwaren betroffen daarbij niet alleen de Curaçaosche Petroleum-Maatschappij, maar de belangen van de binnenlandsche scheepvaart in het algemeen. Ten slotte heb ik mij vereenigd met hetgeen in de kolonie werd gewenscht. Maar ik voeg er dadelijk bij, dat ik korten tijd geleden een schrijven heb doen volgen aan den Gouverneur, waarbij ik, in aansluiting aan vroegere wenken, in overweging heb gegeven, om spoedig zekere tegemoetkoming te treffen, waardoor de belangen van de binnenlandsche scheepvaart in het algemeen en als zoodanig ook die van de Petroleum-Maatschappij, voor zoover deze met haar vaartuigen daaraan deelneemt, gebaat zullen zijn. Die tegemoetkoming zal hierin bestaan, dat voor de ter plaats thuis behoorende vaartuigen bij in- en uitvaart overdag geen gebruik van loodsdiensten meer zal worden vereischt en dus voor dat verkeer ook geen loodsgelden betaald zullen behoeven te worden. Het komt mij voor, dat daarmede de bezwaren op dit punt voor een goed deel zullen worden ondervangen.

Wat de inkomstenbelasting betreft, is de oorzaak van het feit, dat de Petroleum-Maatschappij tot nog toe daarin niet heeft bijgedragen, inderdaad hierin gelegen, dat voor zooveel bekend die maatschappij tot dusver nog geen winst heeft gemaakt.

Wat het phosphaatbedrijf aangaat, daarmede is het in dat opzicht anders gesteld, maar ook al stonden mij gegevens ten dienste, dan nog zou ik omtrent den aanslag in de inkomstenbelasting geen mededeelingen mogen doen, omdat ik mij daarmede zou schuldig maken aan schending van het belastinggeheim.

Van meer dan één zijde werd hier de grief vernomen, dat door de jongste wijzigingen in de belastingheffing een overeenkomst met de Regeering, zeker privilege van de Petroleum-Maatschappij, zou zijn geschonden. Deze opvatting is minder juist. De voordeelen, die aanvankelijk zijn toegezegd aan de Petroleum-Maatschappij, waren niet anders dan van tijdelijken aard, voor de beginjaren der maatschappij. En waar dat bedrijf nu reeds een betrekkelijk ruim aantal jaren werkzaam is, achtte men in de kolonie het verantwoord, thans aan zekere bevoorrechtingen een einde te maken. Ongetwijfeld moet er echter in het algemeen tegen gewaakt worden zich te begeven in heffingen, waardoor een zich ontwikkelend bedrijf in den opbloei zou kunnen worden belemmerd, te meer nog in heffingen, die gegronde aanleiding zouden kunnen geven tot verplaatsing van het bedrijf. In het algemeen moet verder naar mijn inzichten tevens worden beaamd het standpunt, dat het aangrijpingspunt voor de onderwerpelijke vordering gezocht zal moeten worden in de richting van een winstbelasting.

Ik kom thans tot de beantwoording van de rede van den geachten afgevaardigde den heer Boon, voor zoover de door hem aangeroerde punten niet reeds door mij behandeld zijn.

Ik meen mij dus ontslagen te mogen achten van een herhaling van beschouwingen omtrent den kleinen landbouw en de loodsgeldenheffing in de kolonie Curaçao. Daarentegen zou ik eenigszins dieper willen ingaan op hetgeen door den heer Boon is opgemerkt naar aanleiding van de ongeregeldheden, die zich te Willemstad hebben voorgedaan op 17 Juli van het vorige jaar.

Zooals ik in de beantwoording van de vragen, die aan mij ter zake door den heer Ter Hall zijn gesteld, heb medegedeeld, is mijn algemeene indruk bij de raadpleging der stukken, die zijn overgelegd, van verschillende verklaringen en processen-verbaal, deze geweest, dat in die zaak den Gouverneur geen blaam treft.

De heer Boon is van een andere meening. In de eerste plaats komt het hem voor, dat de Gouverneur niet had mogen worden verrast door de opstootjes van dien dag. Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof, dat het wel zeer moeilijk zou zijn, voor welken kolonialen bestuurder ook, zich te ... ren voor elke verrassing te de... zichte. Dat in dit geval ee... verrassing niet zoo groot was... heer Boon zich dit voorstelt... wel hieruit, dat de Gouverne... hem van ter zijde was medeg... dat het niet onmogelijk was, ... tot ongeregeldhedeu zou kom... middellijk den procureur-gene... zake de noodige instructies ... geven. Dit blijkt ook uit het ... toen op 17 Juli zich het opstoot... deed en de volksmenigte zich ... naar het kantoor van den K. ... en de firma Maduro, zij daar v... politiemacht, bestaande uit een ... teur en zes agenten. Wel dege... ook was een macht aanwezig ... scherming van die gebouwen.

Dat die macht niet toereik... gebleken, is zeer te betreuren... kan moeilijk aan den Gouverne... den geweten. Men kan ook ... gelijke omstandigheden gelu... minder gelukkig zijn; men ka... delijk er in slagen aan de za... einde te maken, maar ook ka... in het geval komen, dat aanv... de overmacht aan den andere... is. Dan blijft er niets anders o... te doen wat ook gebeurd is, ... spoedig mogelijk de noodige ... king te doen aanrukken om ... geregeldheden te onderdrukke...

Daar is inderdaad gezegd, ... bootwerkers, die in Willems... verzet waren gekomen, onder... vloed van sterken drank heb... handeld. Dit is niet bewezen, ... als de Gouverneur verklaard ... schuldigen aan mogelijke vers... van sterken drank heeft men ... nen aanwijzen. Ook het feit ... niet bewezen, maar nu vraag... was de bewering juist geblek... zou dat dan nog aan de zaak ... Hebben de betrokkenen ond... invloed van sterken drank geh... dan is dat te hunnen aanzien ... eenigszins een verontschuldi... zoover, dat zij zich dan missch... ten volle bewust waren van ... zij deden. Heeft die bijkomst... standigheid zich niet voorgeda... hebben zij in kalm overleg ... deld.

De heer Boon heeft zooeve... gedoeld, dat de eigenlijke ... van de opstootje zou zijn gew... zekere Morera Colon' uit Por... die Redacteur van een dagbla... raçao was geworden.

Ook dit blijkt uit n... Wel i... drag tijdens het verzet van dien ... weest, zooals ik bij de beantw... van de indertijd gestelde v... heb medegedeeld, dat hem h... blijf op het eiland is ontzegd. ... de aanstoker zou zijn geweest ... opstootjes, is niet bewezen en ... aanstonds niet zeer aannem... achten, in verband met zijn po... vreemdeling. In elk geval, ... ook zij, die persoon is tersto... wijderd geworden als gevaarl... de openbare orde.

Aan den Gouverneur is het ... gemaakt, dat hij beschermhee... van den R.-K. Volksbond e... gebleven, niettegenstande die ... bond min of meer bemidde... opgetreden in het incident ... bootwerkers.

In de eerste plaats moet ... aanvoeren, dat, naar ik meen, ... rige Gouverneur, de heer H... evenzeer beschermheer was v... Katholieken Volksbond en vo... ver mij het aandeel bekend ... dien bond in deze aangelegenh... het mij ook niet duidelijk, waa... Gouverneur geen beschermhe... zijn gebleven.

Door den Heer Boon is de ... king gemaakt dat het meer ... dan wijsheid is geweest, dat h... stootje zich beperkt heeft tot h... gebeurd is. Daarop valt na... moeilijk te antwoorden. Wat w... kunnen gebeuren of niet had k... gebeuren, kan geen van ons be... len. Wel kan ik zeggen, dat ... scheiden van de betreurensw... gevolgen voor enkele personen, ... teekenis van de zaak niet groot ... weest, hetgeen wel hieruit blij... zich na het korte opstootje ge... minste ongeregeldheid meer ... voorgedaan. Daaruit alleen o... reeds op te maken, dat geen d... ste politieke beteekenis aan d... gehecht mag worden.

De heer Boon is tenslotte i... of meer uitvoerige beschouwin... treden, betrekking hebbende o... betering der repressieve mid... die aan het bestuur van de k... ten dienste staan, en dit met h... op mogelijke herhaling van der... ongeregeldheden.

Inderdaad zijn door den v... Gouverneur, den heer Helfrich, ... stellen gedaan tot reorganisati... de gewapende macht. In zoov... dadelijk leverden die voorstell...

denkingen op, dat de gedachte organisatie binnen de grenzen der financieele krachten van de kolonie bezwaarlijk uitvoerbaar zou zijn geweest.

Of inderdaad het voordeel groot zou zijn voor de ingezetenen, wanneer de aanwezige militaire macht, hoe gering ook op zich zelf, werd omgezet in een verbeterde politiemacht, is hier wel niet te beoordeelen. Ik ben echter bereid om die vraag opnieuw aan den Gouverneur voor te leggen, in verband met de opmerkingen van de heer Boon vernomen. *(Wordt vervolgd)*

Berichten uit de Kolonie.

Marktberichten.

Tusschen 23 Februari en 9 Maart was de stand der Curaçaosche export-producten op de markt van New-York als volgt:

Dividivi: De markt blijft vast tegen 37 dollars per ton (van 2000 pond) Ook zijn er partijen tegen dien prijs verkocht.

De vraag is nominaal. Hoewel alle pogingen voortdurend in het werk werden gesteld, om de prijs hooger op te drijven, heeft dit nog geen succès gehad. Steeds komen nog meer partijen te New-York aan die de markt drukken. Men raadt ten sterkste aan geen partijen te verschepen tenzij reeds te voren verkocht zijn.

Geitenvellen: De stand van de markt is nog zonder eenige verandering. De koopers weigeren nog steeds den prijs (nominaal) van 29 cts voor geitenveilen afkomstig uit de Kolonie Curaçao te betalen. Intusschen blijven de importeurs nog steeds in de gedragslijn volharden, met alle ladingen, die aankomen, in depôt op te stapelen met het doel zoodoende de prijzen op hetzelfde niveau te houden.

Er bestaat hoop, dat in den toestand eenige verandering komt ten gunste der importeurs en dat de koopers wel zullen gedwongen zijn tegen dezen prijs voorraad op te doen. Evenwel de aanvoer van nieuwe partijen blijft aanhouden en deze worden maar steeds in magazijn opgestapeld, wat afbreuk doet aan de pogingen van de eigenaars om een hoogeren prijs te bedingen.

Aloë: Er zijn een 300 kisten met aloë aangevoerd en het gerucht liep, dat deze partij, en ook nog 1500 kisten, die op kust zijn, verkocht zijn tegen 7 cts. per pond.

Nergens hebben wij ook maar één makelaar of koopman aangetroffen, die dit gerucht kon bevestigen, maar die wel verklaarden, dat die 300 kisten voor minder dan 6½ cts verkocht waren. Desondanks is het toch ook gelukt een aanzienlijke partij tegen 7cts te verkoopen. En hoewel het groote moeite zal kosten den prijs op dit niveau te houden, hoopt men toch met medewerking der verschepers daarin te slagen.

Ontvangen.

Van de firma MENSING & CO. een geïllustreerde prijscourant van de *Wascana*-sigaren.

—Van de firma S. E. L. MADURO & SONS, agenten van de *Red D Line* het nieuwe vaarplan van die stoomvaartlijn.

St Eustatius! vooruit

Door het ijverig werken van den Ontvanger B. J. MUSSENDEN, Mr. VALK plaatsv. rechter e. a., door de vrijgevigheid van eenige personen in de Ver. Staten, was dit eiland in staat een *Openbare Bibliotheek en Leeszaal* voor het publiek te openen.

De begin-collectie van ruim **800 deelen**, in vijf groote vakken opgesteld, bevat veel literatuur van de voornaamste schrijvers, historie en andere takken van wetenschap, ook gewone lectuur. Een der vakken bevat Hollandsche, Fransche en Duitsche werken.

Naast de ruime zaal is nog een speciale leeszaal.

Daar het meerendeel der boeken een geschenk is van eenzelfde persoon is de bibliotheek naar deze dame „GERTRUDE JUDSON LIBRARY" genoemd.

Een bestuur van negen personen heeft in twee vergaderingen een reglement samengesteld.

Op zes Maart had des middags de plechtige opening plaats, waarbij vermelde Ontvanger een korte lezing gaf over de geschiedenis van bibliotheeken, daarna werd het woord gegeven aan drie andere leden.

Moge de nieuwe bibliotheek veel bijdragen tot de ontwikkeling der bevolking. Ook de inwoners van St. Martin en Saba kunnen onder bepaalde voorwaarden leden worden.

De Spaansche Stoomboot My.,

La Compañia Trasatlantica de Barcelona zal te beginnen met April de route harer schepen tot Valparaiso dóórtrekken. Den 10de van elke maand vertrekt een stoomboot van Barcelona, en doet verder de volgende havens aan: Cadiz, de Canarische Eilanden, San Juan (Porto Cabello). Habana (Cuba). Vandaar naar Venezuela (La Guayra en Puerto Rico), *Curaçao*, Pto. Colombia, Colon, verder door het Panamakanaal naar Guayaquil, Mollendo, Arica, Iquique, Autofagasta, en Valparaiso.

Den 12n van elke maand vertrekt een boot van Valparaiso doet de dezelfde havens tot Colón aan, vertrekt van hier den 28n van elke maand naar Pto. Colombia, *Curaçao*, Puerto Cabello, La Guayra, Pto. Rico, Canarische Eilanden, Cadiz en Barcelona.

Den 10n April a.s. vertrekt een nieuwe boot de *Manuel Arnus* van 12000 ton waterverplaatsing met twee schroeven en luxe hutten, om dit nieuwe vaarplan te openen.

Ongeveer den 13n Mei kan deze boot hier verwacht worden

Twee Jubilaressen.

Op Palmzondag herdachten, wegens den H. Vastentijd zonder eenig feestvertoon, de Eerw. Zuster PHILOMENA in het St. Martinus-Gesticht en de E. Zuster FIRMINA op Kralendijk Bonaire den dag dat zij voor 25 jaar haar H. Geloften hadden afgelegd. Onze hartelijke gelukwenschen.

Moge beiden nog vele jaren in onze Missie voor de opvoeding der vrouwelijke jeugd werkzaam zijn.

Griep.

Zeer vele gevallen van griep komen er in de laatsten weken in de stad voor. De ziekte pakt haar slachtoffers goed beet. Gelukkig is het niet de beruchte Spaansche griep. Sommigen zijn in een paar dagen reeds hersteld.

De drenkeling.

Met zekerheid, is vastgesteld dat de drenkeling, die de vorige week tusschen *Parera* en *Aitena* uit het Schottegat werd opgehaald, de ongeveer 30 jarige scheepstimmerman C. M. was.

Een boottocht naar Aruba.

Met de Duitsche motorboot *Karlbia* is voor van daag een pleizierreis georganiseerd naar het eiland Aruba. In den morgen van 3 April worden de excursionisten weer hier terug verwacht.

Terugkomst van den Gouverneur.

Deze week werd hier 't draadloos bericht ontvangen, dat Maandag a. s. de Gouverneur van St. Martin vertrekken zal, zoodat ZExc. met adjudant in den loop der volgende week van zijn reis naar de Bovenwindsche Eilanden met de Champion kan terugkeeren.

Per zelfde gelegenheid wordt ook de Hoog Eerw Pater Vicaris M. Luyckx O. P. hier terugverwacht.

Een dief (?) gepakt.

Vorige week Zaterdag nachts werd een vreemdeling opgepikt die op het dak van een huis in de Breedestraat van de Punda werd opgemerkt. De politie zette hem daar achterna en had hem gauw ingerekend. Het bleek een Noorsche matroos te zijn.

Reunion San Hose.

Het nieuwe Bestuur van de *Reunion San Hose* op Otrabanda is thans aldus saamgesteld:

President: THEODOR CHATLEIN.
Vice President: MANUEL LASTEN.
Penningmeester: MIGUEL SURIEL.
Secretaris: MANUEL FRAY.

Officieele berichten.

De agent van politie 2e klasse P. P. Catarina is bevorderd tot agent 1ste klasse.

Tot agent van politie 2e klasse is benoemd F. M. Sebastiana.

Aan den boschwachter op Aruba Jozef de Kort is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend. Aan den koloniaal schrijver enz, op Aruba F. de P. Croes is veertien dagen verlof verleend; en de klerk H. Oduber is tijdelijke belast met diens functie.

Curaçaosche Hypotheekbank.

Wij ontvingen het 47e jaarverslag van de C. H. B.

De gemaakte winst over 1921 bedroeg f 43.338,29. aan dividenden werd 32.000 fl uitgekeerd en na betaling van de vergoeding aan den Voorzitter ad f 800, eene gratificatie aan de ambtenaren voor een gelijk bedrag en de inkomstenbelasting ten bedrage van f 2.560 het overschieten de ad 7.178.29 werd gebracht op Extra Reservefonds.

Bij de vervulling der vacatures werden herkozen de twee aftredende bestuursleden J. H. DE HASTH en C. S. GORSIRA J. P. Ez. en in de plaats van wijlen den Heer J. C. B. FORBES, werd tot bestuurslid gekozen de J. B. A. PALM.

Zou dat waar zijn?

Ongeveer 20 jaar geleden was door geleerden aan Curaçao voorgespiegeld, dat misschien op kunstmatige wijze hier regen zou kunnen verwekt worden. Met behulp van speciaal daarvoor ingerichte kanonnen zou men regen kunnen schieten. Proeven zijn hier wel niet genomen. Maar zooveel bleek toch wel met genoegzame zekerheid, dat al die mooie verwachtingen totaal op niets uitliepen. En zoo bleven wij afhankelijk van al de nukken van ons wispelturig klimaat, dat ons nu dan wel wat regen, maar over het geheel genomen veel meer droogte en felle langdurige droogte bezorgde. Twee mooie regenjaren, zoools we de twee laatste jaren gehad hebben, is een zeldzaamheid geweest, die de oudste bewoners van ons eiland zich niet kunnen herinneren.

Wat zal dit jaar ons brengen?

Zouden we weer zoo'n buitengewoon regenjaar krijgen? Iedereen hoopt het, maar niemand gelooft er erin. Drie jaren achter elkander? En dat, terwijl reeds twee achtereenvolgende jaren een ongekende uitzondering was.

Doch als de berichten waarheid bevatten, schijnt het probleem van het kunstmatig regenverwekken nu toch wel een stap nader tot de oplossing gebracht te zijn.

In de Hollandsche bladen vonden wij een merkwaardig bericht, dat dáár natuurlijk heel weinig indruk gemaakt heeft, maar voor onze kolonie van des te grooter belang is.

N. A. T. meldt draadloos uit Daylon (Ohio, Ver. Staten) dd. 13 Febr. ll: Gemeld wordt, dat de proeven, welke op het vliegveld te Mc. Cook genomen zijn, hebben getoond, dat een vlieger door het laten vallen van electrisch geladen zandkorrels regen kan veroorzaken en wolken en mist verdrijven.

Het zendstation Kootwijk.

„Radio Nieuws" bevat foto's en beschrijvingen van het zendstation te Kootwijk: „EUROPA'S STERKSTE ZENDER," die op 18 Januari voor het eerst in Bandoeng is gehoord op een golflengte van 8400 Meter. Totaal ruim 4 jaar is aan dit groot-station voor radiotelegrafie gewerkt.

Maar nu klinkt dan ook de stem van de „Veluwsche nachtegaal" om met Dr. de Groot te spreken, tot in Indië. Bericht is ontvangen, dat Kootwijk sterker doorkwam dan eenig ander Europeesch station, sterker ook dan Nauen.

Zoodra communicatie werd verkregen, gaat „Radio Nieuws" voort, werd onmiddellijk begonnen met overbrengen van officieele nota's waarbij aanvankelijk elk woord tweemaal werd geseind; ook bij éénmaal seinen der woorden kwam echter alles over.

Dadelijk den eersten dag werd toen te Sambeek (het Hollandsch ontvang-station)des avonds ook nog een *proef genomen met duplexwerken* (*ontvangen te Sambeek uit Indië, tegelijk met het zenden te Kootwijk naar Indië*). Ook deze proef was een succes. Het ontvangraam te Sambeek kan gemakkelijk zóó worden gedraaid, dat men Indië goed bleef hooren, zonder door Kootwijk gestoord te worden.

Als nu het stadium van proefverkeer over en weer ook verder vlot verloopt, mag men de publieke openstelling der verbinding dit jaar verwachten.

Ir. Colette deelt in *„Vragen des Tijds"* o'm. mede, dat de 210 Meter hooge antenne te Kootwijk gevaar oplevert bij nacht voor de luchtvaart, waarom de hooge watertoren op het terrein tevens als lichtbaak voor luchtvaartuigen is ingericht.

Waar de 3 jaren, gedurende welke reeds te Sambeek berichten uit Indië zijn ontvangen (een éénzijdige verbinding nog maar) hebben aangetoond, dat bij dag de ontvangst veel bezwaarlijker is dan 's nachts, zijn plannen in voorbereiding om tijdens de minder gunstige tijdstippen voor het Indisch verkeer, radioverkeer van Kootwijk met Amerika in te voeren.

Aanvankelijk zal in den regel het seinen te Kootwijk en het ontvangen te Sambeek plaats vinden, ofschoon voor dit laatste ook gelegenheid te Kootwijk bestaat.

Daar de seinende en ontvangende ambtenaren onderling in nauw contact behooren te staan, zijn beide bureelen met behulp van telefonen zoodanig met elkaar in gemeenschap gebracht, dat de ambtenaren van gedachten kunnen wisselen, alsof zij zich in eenzelfde vertrek bevinden. Luidsprekende telefonen zullen hierbij toepassing vinden, zoodra deze beschikbaar komen.

Het voornemen bestaat evenwel om in een volgend stadium de sein- en ontvangdienst in eenzelfde bureel te vereenigen aanvankelijk te Sambeek en later op een der groote telegraafkantoren.

Knappe Gevangenen.

Voor de examens voor assistent-accountant het vorige jaar te Batavia gehouden, gaven zich 21 candidaten op. Daarvan trok één zich terug en 18 candidaten werden afgewezen, zoodat er slechts twee slaagden. Deze beide candidaten waren gevangenen in de centrale gevangenis te Semarang, waar uit zich 3 candidaten hadden opgegeven. Ze hadden hun opleiding in de gevangenis ontvangen.

Zilveren Regeeringsjubileum van H. M. Koningin Wilhelmina.

Nadat de Commissie, welke gevormd was om gelden in te zamelen voor het oprichten van een blijvende herinnering aan bovengenoemd jubileum, verschillende instellingen en groepen van personen heeft bezocht ter verkrijging eener bijdrage, blijven er nog altijd velen over, die niet om een gift werden gevraagd en waarvan toch mag worden aangenomen, dat zij voor het bekende doel iets willen bijdragen.

Reeds vernam de Commissie, dat sommigen zich hadden beklaagd niet in de gelegenheid te zijn gesteld om in te teekenen.

Ten einde deze personen nu in de gelegenheid te stellen alsnog een gave te offeren, heeft de Commissie besloten inteekenlijsten neer te leggen in de verschillende Botica's van Willemstad. De eigenaars dezer botica's hebben hiertoe niet alleen bereidwillig hunne toestemming verleend, doch zich tevens beschikbaar gesteld de gelden waarvoor wordt geteekend, voorloopig in ontvangst te nemen. Tevens zal voor hen, die slechts een kleine gave kunnen afzonderen, een verzegelde bus aanwezig zijn, waarin elke gift, hoe klein ook, kan worden gedeponeerd. Op deze wijze behoeft dus niemand achter te blijven en heeft ook de niet vermogende de gelegenheid zijne gehechtheid aan H. M. te toonen door het afzonderen van een kleine bijdrage. Waar het in te richten sportterrein voor alle lagen der bevolking beschikbaar komt, wordt iedereen aangespoord door een gift mede te werken tot verkrijging van een mooi geheel.

Loodsgelden.

Uit het antwoord van Minister DE GRAAFF bij de openbare behandeling der Curaçaosche Begrooting voor 1923 in de IIe Kamer (opgenomen in het nummer van heden) valt op te maken, dat de Minister aan den Gouverneur een wenk gegeven heeft om binnenkort een voorstel in te dienen, waarbij voor de *binnenlandsche* scheepvaart *overdag* geen gebruik behoeft gemaakt te worden van een loods, en dus voor *dit* verkeer ook *geen loodsgelden* behoeven betaald te worden. Van zelf zouden dus ook de schepen van C. P. M. van die vrijstelling gebruik maken.

Regeeringsjubileum.

De Gouv.-Secretaris van Suriname maakte het volgende bekend:

Naar aanleiding van een in enkele Nederlandsche bladen opgenomen bericht, dat het regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin op 6 September 1923 zal worden gevierd op grond van de omstandigheden dat Hare Majesteit den 6n September 1898 binnen Amsterdam beëedigd en ingehuldigd is als Koningin der Nederlanden, is van den Minister van Koloniën de mededeeling ontvangen, dat het regeeringsjubileum van Hare Majesteit niet op eerstgemelden datum, maar op 31 Augustus 1923 is te stellen.

Dankbetuiging.

Hiermede betuigt ondergeteekende zijn oprechten dank aan de Doctoren Boomgaert, Winkel en Gaerste, en aan de Eerw. Zusters van het St. Elisabeth's Gasthuis, die na God, aan zijn echtgenoote

PAULA CATHALINA ENGELEN-KOCK

door hun zorgvolle behandeling en verpleging de gezondheid hebben teruggeschonken, nadat zij 5½ jaar lijdende is geweest.

L. H. ENGELEN
Agent v. Politie 1e. kl.
Aruba.

Politieke film.

XV.

Italia en Mussolini.

Italië gevoelde zich na den oorlog gelukkig, doordat het de „irredenta", de onverloste gebieden, had terugontvangen en in Trente en Triest zijn nationale driekleur mocht ontplooien. Zijn politiek spel in Europa gold als een factor, waarmede moest gerekend worden in de hooge Entente-kringen en meermalen zat het op de wip bij belangrijke beslissingen waarin Engeland of Frankrijk hun idee wilden doordrijven. Meestal schaarden zich de Italiaansche diplomaten aan de zijde van Albion, meer van zin een vredelievende politiek te voeren, welwillend ook voor de overwonnen Centrale Rijken dan in het gareel te loopen van de onverzoenlijke Poincareïsten of de besmetting op te loopen der chauvinistische Fransche politiek. Er verliep dan ook geen belangrijke Conferentie of Italië was er vertegenwoordigd en te Genua presideerde Facta met eere en wist door zijn hoffelijkheid de talrijke gasten in te nemen, maar ook door voorzichtig beleid en kundige taktiek een verbreken der onderhandelingen te voorkomen.

Maar welk een prestige naar buiten het Apeninjsche schiereiland ook mocht ontwikkelen, van binnen rommelde het reeds geweldig en de verscheidene heterogene bestanddeelen, waaruit een kunstmatige Regeeringsmeerderheid was gevormd, stonden met den dag scherper tegenover elkander tot plotseling de uitbarsting kwam, sneller dan verwacht was. De partij, die toen de leiding nam, stond bekend onder den naam van Fascisten, d. i. „fasci dei combattenti", wat groepen van oud-strijders" beteekent. Hun hoofdman en energiek leider was Benito Mussolini, die thans haast oppermachtig in Italië regeert.

.

Mussolini, geboren in het dorp Predappio, was nog slechts een knaap van 16 jaar, toen hij reeds theorieën verkondigde, die ouderen en meer bezadigden met schrik vervulde. Nergens deugde er iets, noch bij de Secretarie waar hij klerk was, noch bij de gemeente noch bij Staat of Regeering. Geen wonder dat de gemeenteraad besloot om den jeugdigen revolutionnair, die den „ouden rommel" wilde opruimen, maar zijn ontslag te geven. Benito trok naar Zwitserland, waar hij, na eenige jaren in het bouwvak werkzaam te zijn geweest, redacteur werd van een krantje, dat onder het volk oproerige denkbeelden verspreidde. En zijn invloed groeide dermate aan, dat de Zwitsersche Bondsraad besloot hem over de grenzen te zetten. Na zijn terugkeer in Italië kreeg Mussolini een plaatsje op het bureau van het Socialistisch hoofdorgaan „L'Avanti."

De oorlog brak uit en op het Congres van Bologna, door de socialisten belegd om hun houding te bepalen, hield Mussolini een warm pleidooi tegen den oorlog maar vóór de gewapende neutraliteit, iets wat hem door de socialistische broeders werd verweten als ontrouw aan de beginselen. Toen Italië later de neutraliteit liet varen en een actief deel nam aan de vijandelijkheden, keurde Mussolini ook deze houding goed en was de breuk onvermijdelijk. Als directeur der „Avanti" ontslagen richte hij een eigen blad op, de „Popolo d'Italia", wat nog een socialistische kleur bekende. Maar van dat tijdstip af dagteekent tevens zijn veete tegen de roode kopstukken der partij. Vrijwillig nam hij dienst en trok mede ter strijde waar zijn vaderlandsliefde rijpte tegelijk, met zijn machtig talent als organisator. Door zijn energieke persoonlijkheid en den invloed van zijn blad, dat zich intusschen nationalistisch had verklaard, won hij grootelijks aan invloed en werd hij de vader en leider der groepen van oud-strijders, die hij zelf in vereenigingen had georganiseerd.

.

Onder deze groepen heerschte een groote ontevredenheid, omdat de schoone beloften, tijdens den oorlog gedaan, niet werden ingelost; dit vergemakkelijkte aan Mussolini de organisatie.

Zij zwoeren een duren eed, dat zij, na den oorlog te hebben gewonnen, de vruchten van den vrede niet wilden verliezen.

De socialisten wilden eveneens hun slag slaan en eischten hun deel op van den buit. Met het voorbeeld van Rusland voor oogen dachten zij het gemakkelijk tegenover een machtelooze Regeering de Sovjet-methoden ook toe te kunnen passen in het zonnige Zuiden. Met geweld van wapenen bezetten zij in enkele steden fabrieken en tuighuizen en plantten de roode vlag op poorten en schoorsteenen. Dit werd Mussolini, en zijn mannen te machtig, daarvoor hadden de jonge mannen hun bloed niet vergoten en tegen de gecombineerde macht van Socialisme en Communisten trok de fascistenleider op met zijn gewapende troepen, stelde geweld tegenover geweld, zoodat het meermalen tot bloedige botsingen kwam en de dooden bij honderden, de gewonden bij duizenden vielen.

Maar de orde werd hersteld en het Communisme verslagen. Onder den indruk van hun kracht groeide het zelfbewustzijn der fascistische partij; de verblinding der sucessen en de critiek over het optreden der socialisten waren gunstige helpers om tot de vorming van een jeugdorganisatie op groote schaal over te gaan. De daden van een Gabriele d' Annunzio, die zich de hulp der fascisten had verzekerd bij zijn ondernemingen in Fiume en Dalmatië, electriseerde de groote massa en begunstigde de recruteering uit alle klassen en standen der maatschappij, terwijl ook de nauwe partijgrenzen door Mussolini met een lichte gemakkelijkheid werden overschreden, zoodat de volgelingen van Giolitti, Orlando en Kitti even gunstig werden ontvangen en ingelijfd als de leden der Katholieke Volkspartij. Binnen korten tijd mocht de leider er zich op beroemen een leger van 500.000 trouwe aanhangers te commandeeren, over het geheele land verdeeld; elke provincie, elk district, elke gemeente telde afdeelingen, meestal geoefende soldaten uit de oorlogsperiode en nog grooter was het aantal van hen, die met de beweging sympatiseerden en financieel zoowel als moreel steun toezegden aan de partij van recht en orde, zooals de fascisten zich weldra gingen noemen.

* * *

Het dictatoriale optreden van Mussolini wekte echter ook een reactie op en toen duidelijk bleek dat de Regeering nòch tegen de socialisten-communisten nòch tegen de in autocratie uitloopende handelwijze van Mussolini was opgewassen, besloten de gematigde socialisten en don Sturzo, de leider der Volkspartij, de regeering-Facta ten val te brengen en een democratisch kabinet buiten Mussolini om te vormen, dat de macht weer in handen zou brengen der regeering en desnoods ook tegen de fascisten zou kunnen optreden. Volgens de toenmalige partijverhoudin in de Italiaansche Kamer kon zulk een gensteunen op ongeveer de helft der afgevaardigden, 264 van de 530. De invloed der fascisten, die slechts 31 zetels bezaten, was in het parlement dus onbeduidend.

Maar wat niemand had verwacht, geschiedde. In de Kamerzitting waar de val van het kabinet-Facta zijn beslag moest krijgen, was de eenigste, die door zijn redevoering en optreden imponeerde, Mussolini, de leider van het kleine groepje. Hij kleedde zijn betoog in den vorm van een scherp ultimatum en teekende de plannen der omverwerpers ten voeten uit. Wanneer het kabinet-Facta ten val werd gebracht en vervangen door een gematigd linksch kabinet, dat aan de fascisten feitelijk den oorlog verklaarde, dan moesten de nieuwe constructeurs wel bedenken, dat Mussolini's partij meester was van een groot deel des lands en dat Italië niet kon geregeerd worden zonder en nog minder tegen het program der fascisten in.

De leider wees er voorts op, dat zijn volgelingen uit de regeeringsmeerderheid traden en een wettige partij gingen vormen en, niet langer met een negatief werkprogram (reactie tegen het Communisme) zouden manoeuvreeren. Alleen in geval een anti-fascistische regeering zou opstaan, zoo profiteerde hij, kon men van de goedgedisciplineerde en georganiseerde groepen een volkomen opstand verwachten.

Op deze aankondiging volgde in de Kamer een ijzige stilte; de zitting werd opgeheven en in de wandelgangen gaven de afgevaardigden uiting aan hun verontwaardiging. De aanval van Mussolini was des te meer tergend en werd te dieper gevoeld, daar al de partijen machteloos stonden tegenover dergelijk optreden. Zelfs de populaire leden der Volkspartij konden niet handelen, daar in den boezem der partij sterke meeningsverschillen bestonden over het samengaan met de socialisten, zoodat het plan van den Sturzo niet doorging.

Maar Facta trad af en de groote politici van Italië betraden de trappen van het Quirinaal, door den koning ontboden om te confereeren over de opdracht tot vorming van een kabinet. Maar noch Niti, noch Bonomi, of Orlanda, noch de Nava of Giolìti wilden de verantwoordelijkheid van het Bestuur op zich nemen, zoodat ten slotte de Facta opnieuw met een gereorganiseerd kabinet de teugels in handen nam.

Mussolini had gezegevierd en was zich van zijn macht ook wel bewust. Toen de socialisten en communisten in Milaan nog eens een staking beproefden, liet Mussolini aan het hoofd van zijn „Popolo d' Italia" de sommatie afdrukken: „Wanneer de staking niet heden geëindigd is, zullen morgen 30.000 fascisten Milaan bezetten." En als bij tooverslag eindigde de staking. Op dezelfde wijze behandelde hij de groote spoorwegstaking: een vlammend manifest aan de eigen mannen om trouw op hun post te blijven, sloot met de vastberaden verzekering, dat de pogingen der roode democratie met kracht zouden worden verijdeld. Te Rome zelf beklommen de fascisten de openbare vervoermiddelen, bezetten de officiëele gebouwen van verkeer en binnen enkele dagen was er een einde gemaakt aan het stookend drijven der communistische leiders.

.

Tot den Staat had Mussolini deze waarschuwing gericht:

„Wij geven U den tijd van 48 uren om tegenover uw ambtenaren en de vijanden der natie uw gezag te laten gelden; daarna eischen wij volledige vrijheid van handelen om den Staat, die een keer te meer zijn machteloosheid heeft bewezen, te vervangen." En dat dit geen holle frasen waren, bleek maar al te spoedig op het kort daarna gehouden fascistencongres te Napels, waar de leider aldus sprak: „Binnen eenige dagen, misschien binnen enkele uren zal men ons het bewind geven ofwel we zullen het nemen en Rome bezetten. Met het oog op deze verrichting is het noodzakelijk, dat gij allen naar uw standplaatsen terugkeert, waar u binnen gepasten tijd de noodige bevelen zullen gegeven worden."

Dit was een oorlogsverklaring aan het zittend kabinet. In den uitersten nood adviseerden Facta en zijn medeministers den koning om den staat van beleg over het geheele land af te kondigen, doch — gelukkig voor Victor Emmanuel — wisten andere raadslieden hem het gevaarvolle van zulk een handelwijze onder het oog te brengen, dat hem zeker zijn troon en koningschap zou gekost hebben. Hij ontsloeg het kabinet-Facta en riep Mussolini tot zich, wien hij de opdracht gaf een ministerie te vormen zooals hem goeddacht. En de dictator, die zich als een absoluut heerscher zag erkend door den koning zelven, koons zijn mannen uit en deed aan het hoofd van zijn trouwe zwarthemden (de uniform der fascisten) zijn glorieuze intocht binnen Rome.

Hoe de Fascisten voor de veiligheid zorgden.

Te Allessandria, een provincie-stad van Piemont, (Italië) is een merkwaardige vergadering gehouden, die eenig is in de geschiedenis van Italië, wellicht van ieder ander land. In die stad aldus de "Tel." kwamen in den laatsten tijd vele inbraken, diefstalen en andere misdaden voor en de plaatselijke fascisten, die vonden dat de politie niet flink genoeg optrad, besloten zelf tot onderdrukking der misdaden over te gaan. Hun chef of consul, zooals hij in den Romeinschen stijl van het fascisme wordt genoemd, vroeg van de politie de namen en adressen van alle bekende misdadigers, hun zondenregisters, ondergane straffen enz. Daarop werd aan al deze personen een circulaire gestuurd, waarin zij werden verzocht, te verschijnen Zondagavond 9 uur op een vergadering in de groote zaal van de vroegere plaatselijke arbeidsbeurs. Op poene van zware straffen werden zij gewaarschuwd, niet van de vergadering weg te blijven met het gevolg, dat alle aangeschreven booswichten stipt op tijd verschenen.

Het was een zeldzame vergadering van ongeveer twee honderd dieven, inbrekers, zakkenrollers, zwendelaars. De meeste waren verstokte boeven. Zij keken verdacht om zich heen en begrepen er niets van, waarom zij er heen waren geroepen! Een oude inbreker zeide: „Waarschijnlijk wenscht men, dat wij een bond van nachtwerkers zullen oprichten."

Om negen uur werd de voorzittersstoel ingenomen door den consul van de fascisten, die omringd was door een dozijn tot de tanden gewapende zwarthemden. De consul hield een zakelijke toespraak en zeide.

„Wij hebben u bijeengeroepen om u te waarschuwen, dat er voortaan te Alessandria geen diefstallen meer mogen worden gepleegd. De fascisten zullen dat niet langer dulden. Gij kent ons. Wanneer wij iets wenschen, dan deinzen wij voor niets terug, om het gedaan te krijgen. Ieder van u, die door ons op misdaad wordt betrapt, zal worden doodgeranseld. Gij hebt dus uw keuze te doen, hetzij uw leven te beteren, in welk geval wij u aan een eerlijke broodwinning zullen helpen, of als gij verkiest uw slecht leven voort te zetten, dan kunt gij u er op voorbereiden, om hetzij naar het ziekenhuis of naar het kerkhof te gaan."

Deze rede maakte diepen indruk op de verzamelde misdadigers. Een voor een verklaarden zij bereid te zijn tot een eerlijken levenswandel, wanneer hun werk werd aangeboden. Een dozijn werd terstond aangesteld als jachtopzieners, terwijl aan anderen diverse bezigheden werden toegezegd. Ondertusschen werden kaarten uitgedeeld voor huisvesting en ma[…] Aan het slot der vergaderin[…] een oude boef, die vijftien ma[…] gevangenis had gezeten, een[…] van dank aan den voorzitter […]

Na de vergadering organi[…] de fascisten hun eigen politie, b[…] de uit groepen zwarthemden[…] deren nacht van 's avonds 11[…] 's morgens 6 uur in de stad[…] patrouilleeren.

Maandags daarop voerden z[…] eerste operatie uit, door twee z[…] rollers te vatten. Dit geschiedde[…] wel buiten Alessandria.

De gearresteerden werden zóó[…] nadig afgeranseld, dat zij in s[…] den toestand naar het ziekenhu[…] den vervoerd.